

Handläggare
KL

Datum
2014-05-26

Diarienummer
S2014/2509/PBB

Socialdepartementet

103 33
Stockholm

PBL-överklagandeutredningens betänkande SOU 2014:14 Effektiv och rättssäker PBL-överprövning

Hyresgästföreningen har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat förslag och anför följande.

Hyresgästföreningen begränsar sina synpunkter till de delar som berör rätten att överklaga beslut enligt plan- och bygglagen, samt att detaljplaner och områdesbestämmelser ska överklagas direkt till mark- och miljödomstolarna. Hyresgästföreningen avstår från att yttra sig i övriga delar.

Inledning

Hyresgästföreningen är en medlemsorganisation med ca 530 000 medlemmar. Vårt uppdrag är att bevaka boende i hyresrätts intressen.

Hyresgästföreningen värnar rätten att kunna påverka sitt boende och stadsutvecklingen. När det gäller boendes medverkan i planprocessen menar föreningen att det finns starka demokratiska skäl att låta dem vara med och påverka. Det bör framför allt ske i ett tidigt skede av planeringen, både när det gäller förtätning i befintligt bestånd och i nyprojektering. Genom möjlighet till boendeinflytande redan i ett tidigt skede är vi övertygade om att risken för s.k. okynnesöverklagande minskar. Hyresgästföreningen menar vidare att behoven av helhetssyn, variation, samband, identitet, inflytande och samverkan är avgörande faktorer för att uppnå goda boendemiljöer och en hållbar stadsutveckling socialt, ekonomiskt och ekologiskt.

Allmänt om utredningens uppdrag

Hyresgästföreningen är väl medveten om problematiken med överklaganden av byggprojekt och välkomnar utredningens ambition att åstadkomma en effektivare prövningsordning med bibehållen rättssäkerhet.

Rätten att överklaga beslut enligt plan- och bygglagen

Hyresgästföreningen ställer sig bakom utredningens förslag att inte förändra möjligheten att överklaga beslut om lov och förhandsbesked med anledning av att den praxis som finns på området ger en god vägledning

för bedömning av vilka som har rätt att överklaga beslut om lov och förhandsbesked, även om gränsdragningsfall kan uppkomma.

Utredningen har övervägt möjligheten att införa en avgift vid överklagande av beslut enligt PBL och kommit fram till att fördelarna för att införa en sådan avgift inte överväger nackdelarna. Utredningen konstaterar att det är svårt att utforma ett system som skulle minska antalet s.k. okynnesöverklaganden, utan att samtidigt riskera att personer som har ett berättigat intresse av att få sin sak prövad avstår från att överklaga av ekonomiska skäl. Utredningen konstaterar också att det är svårt att avgöra vad som är s.k. okynnesöverklagande och inte. Vad som uppfattas som ett okynnesöverklagande är enligt utredningen beroende av vilket perspektiv man utgår ifrån, om det är utifrån byggherrens eller grannen som störs av bebyggelsen.

Hyresgästföreningen delar utredningens uppfattning.

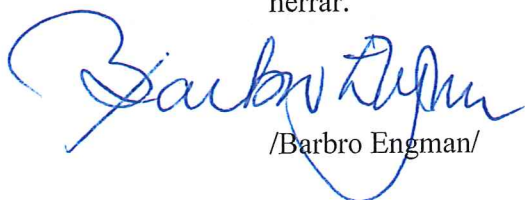
Utredningen hänvisar till och delar PBL-kommitténs (SOU 2005:77) uppfattning att s.k. okynnesöverklagande inte kan definieras i lag. Utredningen delar vidare PBL-kommitténs bedömning att problemet med enskilda som överklagar beslut enbart för att förhindra att beslutet vinner laga kraft, i första hand bör lösas genom att överprövande myndighet avgör hanteringsordningen avseende överklaganden utifrån en bedömning om det finns grund för överklagandet eller inte.

Hyresgästföreningen ställer sig bakom resonemanget.

Detaljplaner och områdesbestämmelser ska överklagas direkt till mark-och miljödomstolarna

Hyresgästföreningen tillstyrker utredningens förslag att detaljplaner och områdesbestämmelser inte längre ska överklagas till länsstyrelserna utan direkt till mark-och miljödomstolarna. När en instans försvinner bedömer föreningen, i likhet med utredningen, att det skulle innebära att planbeslut kan vinna laga kraft snabbare. Det skulle kunna leda till att exempelvis ansökningar om bygglov kan prövas tidigare. En viktig effekt av detta är att byggprojekt kan påbörjas tidigare, vilket gör att de åtgärder de överklagade detaljplanerna eller byggloven avser, t.ex. bostadsbebyggelse kan bli färdiga tidigare. Detta borde leda till positiva effekter för såväl byggföretag och fastighetsägare som för enskilda och kommuner. Hyresgästföreningen delar utredningens bedömning att det kan innebära att bostadsmarknaden och samhällsutvecklingen i stort påverkas positivt.

Hyresgästföreningen vill också påpeka att kommuner ofta detaljplanerar i ett alltför sent skede. Föreningen anser att kommunerna bör ha bättre framförhållning i detaljplanearbetet och inte invänta initiativ från byggherrar.

/Barbro Engman/

/Karin Lindeberg/